

**СТАНОВИЩЕ
НА
КОМИСИЯТА ЗА ЗАЩИТА НА ЛИЧНИТЕ ДАННИ
рег. № П-6802/2013 г.
гр. София, 16.12.2013 г.**

ОТНОСНО: *Искане с вх. № П-6802/22.10.2013 г. от г-н И.Г. – главен директор на главна дирекция „Гражданска регистрация и административно обслужване“ към Министерство на регионалното развитие, по въпроси, касаещи приложението на Закона за защита на личните данни.*

Комисията за защита на личните данни (КЗЛД) в състав: Председател: Венета Шопова и членове: Красимир Димитров, Валентин Енев, Мария Матева и Веселин Целков на заседание, проведено на 27.11.2013 г., разгледа преписка с вх. № П-6802/22.10.2013 г. от г-н И.Г. – главен директор на главна дирекция „Гражданска регистрация и административно обслужване“ към Министерство на регионалното развитие, по въпроси, касаещи приложението на Закона за защита на личните данни.

Искането е по повод на зачестилите напоследък молби до ведомството от чуждестранни физически лица, а също така и от български граждани в чужбина, издирващи български граждани и данни на родственици, с които не са поддържали или са прекъснали контактите си. Обикновено към молбите се прилагат копия от извлечения от регистри за гражданското състояние от чужбина – документ за раждане, за сключен брак, както и копие на документ за самоличност. В молбите не се посочват основания за наличие на законен интерес на лицето получаващо данните, както и на лицето, за което биха се разкрили данни. Лицата се позовават единствено на хуманни мотиви. Според г-н И.Г. липсват доказателства за реализиране на законни права и интереси на третото лице, произтичащи от разпоредбата на чл. 10б, ал. 1, т. 1 от ЗГР, както и наличие на поне едно от основанията за допустимост на обработването на лични данни, изчерпателно посочени в чл. 4, ал. 1 от ЗЗЛД. Министерство на външните работи, дипломатическите или консулски представителства на Република България, чрез които се подават исканията, също не посочват законови основания.

При така изложените факти, основният въпрос, поставен в искането за становище е: На какви основания и по какъв ред ГД "ГРАО" при МРР, следва да предостави информация, съдържаща лични данни на трето лице, чрез Министерство на външните работи.

Правен анализ

Със Закона за гражданската регистрация (ЗГР) се уреждат условията и реда за гражданската регистрация на физическите лица в Република България. Съгласно чл. 1, ал. 3 от ЗГР, гражданската регистрация включва съвкупност от данни за едно лице, които го отличават от другите лица в обществото и в семейството му в качеството на носител на субективни права, като име, гражданство, семейно положение, родство, постоянен адрес и др. По смисъла на Закона за защита на личните данни, данните по гражданската регистрация представляват лични данни в съответствие с легалното определение, посочено в чл. 2, ал. 1, както следва: лични данни са всяка информация, отнасяща се до физическо лице, което е идентифицирано или може да бъде идентифицирано пряко или непряко чрез идентификационен номер или чрез един или повече специфични признаци. При анализ на тези две законови норми, може да се направи извод, че съвкупността от данните, съдържащи се в гражданската регистрация, попадат в обсега на защитата, която предоставя ЗЗЛД.

Предоставянето на данни за физически лица по молба на чужди физически лица или на българи в чужбина представлява обработване на лични данни по смисъла на § 1, т.1 от Допълнителните разпоредби на Закона за защита на личните данни (ЗЗЛД).

Обработването на лични данни следва да се извършва в съответствие с принципите на законосъобразност, целесъобразност и пропорционалност на данните. Законосъобразните условия, при които се допуска обработването на лични данни са регламентирани в чл. 4, ал. 1 от Закона за защита на личните данни (ЗЗЛД). Според неговите разпоредби обработването на лични данни е законосъобразно, когато е налице поне едно от изчерпателно изброените условия за допустимост:

1. обработването е необходимо за изпълнение на нормативно установено задължение на администратора на лични данни;
2. физическото лице, за което се отнасят данните, е дало изрично своето съгласие;
3. обработването е необходимо за изпълнение на задължения по договор, по който физическото лице, за което се отнасят данните, е страна, както и за действия, предхождащи сключването на договор и предприети по негово искане;
4. обработването е необходимо, за да се защитят животът и здравето на физическото лице, за което се отнасят данните;

5. обработването е необходимо за изпълнението на задача, която се осъществява в обществен интерес;

6. обработването е необходимо за упражняване на правомощия, предоставени със закон на администратора или на трето лице, на което се разкриват данните;

7. обработването е необходимо за реализиране на законните интереси на администратора на лични данни или на трето лице, на което се разкриват данните, освен когато пред тези интереси преимущество имат интересите на физическото лице, за което се отнасят данните.

Предвид изложеното по-горе, от гледна точка на законосъобразното обработване на лични данни, в конкретния случай може да намери приложение нормата на чл. 4, ал. 1, т. 2 от ЗЗЛД - физическото лице, за което се отнасят данните, е дало изрично своето съгласие. Съгласно §1, т. 13 от Допълнителните разпоредби на ЗЗЛД, "Съгласие на физическото лице" е всяко свободно изразено, конкретно и информирано волеизявление, с което физическото лице, за което се отнасят личните данни, недвусмислено се съгласява те да бъдат обработвани (в случая, предоставяне на данни за физически лица на територията на страната на чуждестранни физически лица или българи в чужбина). В зависимост от конкретните обстоятелства, ако това не е възможно, следва да се търси съгласието на лицата, които биха могли да упражнят надлежно представителство по отношение на лицата, чиито данни са предмет на искането. В конкретния случай, особено внимание трябва да се обърне на въпросите, свързани с предоставяне на съгласието от страна на лицата, чиито данни ще бъдат обработвани. Все по-често се дискутира въпросът за формата и начина на доказване, че едно лице действително е дало съгласието си по своя воля и в съответствие с принципите и целите на ЗЗЛД – да осигурява защита на правата на физическите лица при обработване на личните им данни, както и да гарантира неприкосновеността на личността и личния живот чрез осигуряване на защита на физическите лица при неправомерно обработване на свързаните с тях лични данни в процеса на свободното движение на данните.

Тъй като ЗГР е специален по отношение на ЗЗЛД, е необходимо да се следва специалният ред за достъп до данните от ЕСГРАОН. Член 106, ал. 1 от ЗГР посочва следните хипотези:

1. българските и чуждестранните граждани, както и на лицата без гражданство, за които се отнасят, а също така и на трети лица, когато тези данни са от значение за възникване, съществуване, изменение или прекратяване на техни законни права и интереси;

2. държавни органи и институции съобразно законоустановените им правомощия;

3. български и чуждестранни юридически лица - въз основа на закон, акт на съдебната власт или разрешение на Комисията за защита на личните данни.

Анализът на посочената разпоредба показва, че в разглеждания случай ГД „ГРАО“ няма правно основание да предостави достъп до данните от ЕСГРАОН на физическо лице, различно от посочените в чл. 106, ал. 1, т. 1 от ЗГР, поради липсата на доказателства относно наличие на законни права и интереси, представени надлежно в депозираните искания от чуждестранните физически лица и българи, пребиваващи дълготрайно в чужбина.

Във връзка с горното и на основание чл. 10, ал. 1, т. 4 от Закона за защита на личните данни, Комисията за защита на лични данни изразява следното

СТАНОВИЩЕ:

На основание чл. 106, ал. 1, т. 1 от ЗГР липсва правно основание ГД „ГРАО“ да предостави достъп до данните от ЕСГРАОН на трети лица - чуждестранни физически лица и българи, пребиваващи дълготрайно в чужбина, поради липсата на доказателства относно наличие на законни права и интереси, представени надлежно в депозираните искания.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

Венета Шопова /п/

ЧЛЕНОВЕ:

Красимир Димитров /п/

Валентин Енев /п/

Мария Матева /п/

Веселин Целков /п/